

[Aksel Larsen.]

i november-december, da regeringen uden egentlig begrundelse søgte at få bevilget for ca. 500 mill. kr. forbrugsskatter, medens den samtidig sagde, at til foråret ville den komme med en egentlig finansplan og stille ganske anderledes krav, formodentlig om et par milliarder.

Dengang mente regeringen, at den havde sin skatteplan klar. Den ville foreslå værditilvækstafgift — eller, som man nu kalder den, merværdiafgift — og regnede endda med, at denne helt nye form for beskatning kunne vedtages og træde i kraft allerede fra omkring 1. april. Men selv om forbrugsdepartementet har været myrefittigt og omarbejdet en meget tyk svensk betænkning over meromsen — eller „momsen“, som vi jo kalder den herhjemme — til en tyndere dansk betænkning, er man da blevet klar over, at en sådan ny skatteform, som vel ikke kan afskaffes igen, når den én gang er indført, må overvejes og forberedes meget grundigt og derfor selv i værste fald ikke kan indføres i år.

Måske er det en af de øjensynlige svagheder ved dansk parlamentarisme og partipolitik, der har medvirket til at udsætte momsens? Regeringen havde jo næppe luftet tanken, før de to store oppositionspartier deres vane tro udtrykte deres meget store betænkelighed — det gør de jo næsten altid i oppositionen, når regeringen kommer med en eller anden idé. Ja, jeg tænker, at denne velsignede vrangvilje parret med de saglige betænkeligheder, regeringen selv måtte nære, fik regeringspartiet til i denne omgang at opgive momsens og forsøge sig med buketten. Det hører naturligvis til tingenes orden, at denne kursændring næppe var foretaget, før venstres og konservatives ordførere fik travlt med at bedyre deres kærlighed til merværdiafgiften — de kom altså som borgervagten igen for silde.

Men igen; regeringen og finansministeriet har arbejdet meget og arbejdet hårdt. Resultatet fik folketinget bl. a. i form af det påståede forslag om ophævelse af sambeskatningen, som dels kun tilsigter ophævelse af halvdelen af sambeskatningen, dels af administrative grunde slet ikke kan gøres til lov, men af den højtærede finansminister er anbefalet folketinget som et diskussionsgrundlag. Efter hvad vi har forstået, er

man nu i gang i finansministeriet med for- søget på at udarbejde et forslag om overgang til kildeskat. Da dette ligesom sambeskatningens ophævelse praktisk taget ikke kan gøres, før man har hugget dansk skatte- systems akilleshæl, skattefradragsreglen, over, kan vi vel vente en eller anden gang i foråret at få forelagt et nyt diskussions- grundlag.

I beskæftigelsen med sådanne arbejds- byrder har vi vel forklaringen på, at der ikke er kommet et gennemarbejdet forslag om, hvordan statens finansielle problemer og landets økonomiske problemer skal løses. Man har simpelt hen ikke levet finansmini- steren og finansministeriet tid og kræfter til alvorligt nok at beskæftige sig med realite- terne. Nu må der imidlertid forhandles på det af regeringen givne grundlag. Vi finder, at det også nok kan lade sig gøre, især da buketten indeholder blomster, der ved deres skønhed og duft tiltaler os, men som ganske vist, som vi har hørt, vækker afsky ikke blot hos venstre og de konservative, men også hos de radikale. Sådant som regerin- gens oplæg er, må det også være givet, at regeringen vil være villig til at overveje forslag fra folketinget, der tilsigter at give det hele en bedre og mere harmonisk sam- mensætning, og vi skal gerne bidrage vort dertil.

I efteråret var den højtærede finansmini- ster af den mening, at han skulle bruge ca. 2 milliarder mere for at klare statskassens og valutakassens problemer. Vi antog den- gang, at skatterne nok ville give adskilligt mere, end man havde kalkuleret med, og det glæder sikkert finansministeren, at vi fik ret. Nu mener han jo, at på grund af den så at sige naturbetingede stigning i skatteindtægterne kan han nøjes med halv- anden milliard. Pengene skal dels bruges til at dække statskassens merudgifter, dels til at sikre et kasseoverskud på mindst en milliard kroner. Meningen med det krævede kasseoverskud er så igen, at milliarder skal nedkules i nationalbanken, så den hverken omsættes i privat eller offentligt forbrug — kasseoverskuddet skal altså være en kon- traktiv, en forbrugsbegrænsende foranstalt- ning.

Så vidt det kan gøres op, foreslår rege- ringen, at de 1.500 mill. kr. skal skaffes fra 19 forskellige kilder, store som små.